

NASLOV ZBIRKE

JEDINSTVENA OZNAKA/URL

SASTAVLJAČ/-ICA

KRATKI OPIS

PROVENIJENCIJA GRADIVA

UVJETI PRISTUPA

BIOGRAFSKI/
HISTORIOGRAFSKI PODACI

TEMATSKE ODREDNICE

Javna knjižnica

<http://www.memoryoftheworld.org/>

Marcell Mars & Tomislav Medak

U katalogu povijesti javna knjižnica zavedena je pod kategorijom fenomena na koje smo mi ljudi najviše ponosni. Zajedno s besplatnim javnim školstvom, javnim zdravstvom, znanstvenom metodom, *Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima*, *Wikipedijom*, slobodnim softverom... ona je dio gotovo nevidljivih infrastruktura koje počinemo primjećivati tek kada nestanu. Utopijski san o mjestu na kojem će baš svi ljudi imati pristup baš svem znanju koje se može prikupiti dugo je izgledao neostvariv. Dok ga prosvjetiteljska ideja o univerzalnosti znanja, egalitaristički zamah socijalnih revolucija i rijetka iznimka od ograničenja autorskog prava nisu učinile javom. Iako je pritom ostao ovisan o ograničenim resursima bogatih donatora ili nestalnosti budžeta država [blagostanja].

Internet je, kao i u brojnim drugim prilikama, u potpunosti promijenio pretpostavke i mogućnosti. San o svim ljudima i svem znanju postao je saglediv. Činilo se kao da je tek pitanje interpretacije kada će tendencija globalne rasprostranjenosti osobnih računala i tendencija globalne pokrivenosti internetskim vezama opću dostupnost znanja konačno učiniti realnošću. Međutim, tendencija razvoja javne knjižnice ide upravo u suprotnom smjeru – prema tome da se fenomeni na koje smo mi ljudi najviše ponosni gase i nestaju s horizonta. Javne knjižnice ne mogu dobiti, čak ne smiju ni kupiti, knjige najvećih svjetskih izdavača, knjige koje već imaju u svom katalogu moraju uništiti nakon 26 [?!?] posuđivanja i u svakom pogledu gube bitku s tržištem na kojem dominiraju novi igrači poput *Amazona*, *Googlea* i *Applea*.

U katalogu povijesti emancipatorne revolucije zavedene su pod kategorijom fenomena na koje smo mi ljudi najviše ponosni. One osnažuju potlačene i daju im priliku da ostvare svoje snove. Nedopustivo je da se san o **Javnoj knjižnici** ugasi u doba interneta. Kao i u brojnim drugim prilikama, umjetnici i hakeri odlučili su da neće napustiti kolektivne snove. **Melvil Dewey** bio bi sretan. "Besplatne škole i besplatne knjižnice za svaku dušu" nikada neće nestati.

Javna knjižnica kao projekt zagovor je institucije javne knjižnice i općeg prava na pristup znanju kao njenog temeljnog načela. **Javna knjižnica** kao projekt ispitivanje je distribuirane infrastrukture pristupa digitaliziranom znanju koju grade knjižničari-amateri. **Javna knjižnica** spoj je ta dva nastojanja.

Javna knjižnica je zbirka zbirki. Ona svoju inspiraciju nalazi u nastojanjima projekata aaaaarg.org, **Library Genesis**, **Monoskop**, **UbuWeb**, **Učitelj neznalica** i **Textz.com** kako bi dalje stvarala umreženu infrastrukturu općeg prava na pristup znanju.

Cilj **Javne knjižnice** je da promovira, povezuje i poboljšava tu infrastrukturu. A to čini razvojem softvera, izradom uradi-sam skenera za knjige, razradom i dokumentiranjem procesa digitalizacije te digitalizacijom i pomaganjem pri izradi zbirki kao što su **K_O_K**, **Midnight Notes Collective**, **[Digitalizirani] Praxis**.

Slobodan pristup.

Javna knjižnica inicirana je 2012. godine kao odgovor na poziv ljubljanske **Kiberpipe** na kuriranje bijenalnog festivala digitalne umjetnosti **HAIP**. Nastala u vremenima kada su javne knjižnice došle pod udar mjera štednje, a mrežne infrastrukture za razmjenu knjiga pod prijetnju ukidanjem, njezin cilj bio je ojačati i povezati te infrastrukture te isprovocirati javnu raspravu o nametnutim implicitnim teritorijalnim, socio-ekonomskih i pravnim barijerama općem pravu na pristup znanju.

Nakon tog prvog pokušaja, aktivnosti **Javne knjižnice** razvijali smo i predstavljali, između ostalog, na izložbama **Draga umjetnosti** u ljubljanskom Muzeju **sodobne umetnosti** – **Metelkova**, **Stvarno korisno znanje** u madridskom muzeju **Reina Sofía** i **Javna knjižnica** u štutgartskom **Kunstverein**u, na hakatonima na festivalu **Impakt** u Utrechtu, radionici **Post-digitalnog izdavaštva** na berlinskom **Transmediale**u, radionici **Arhiva/anarhiva/javna knjižnica** u novosadskoj **kuda.org**, tijekom rezidencija u briselskom **Constantu**, katalonskom **Calafou**u, londonskom **MayDay Rooms** i štutgartske **Akademie Schloss Solitude**.

Izložbu **Javna knjižnica** u Zagrebu organiziramo kao suradnju kustoskog kolektiva **Što, kako i za koga/WHW** i **Multimedijalnog instituta**.

javna knjižnica • opće pravo pristupa znanju • distribuirana infrastruktura • digitalizacija • agregacija • katalog

Izložba je dio međunarodnog suradničkog projekta **Ovo je sutra. Povratak izvorima: oblici i djelovanje u budućnosti** uz podršku programa **Evropske unije Kreativna Evropa**.

PROGRAM SU PODRŽALI

• **Gradski ured za kulturu, obrazovanje i sport**

• **Ministarstvo kulture RH**

• **Program Evropske unije Kreativna Evropa**

PROGRAM **GALERIJE NOVA I**

UDRUGE WHW PODRŽAVAJU

• **Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva**

• **Zaklada Kultura nova**

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

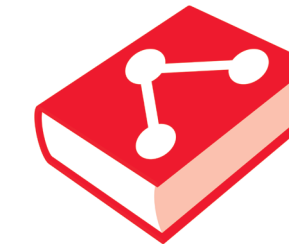

Tiskanje ove publikacije omogućeno je financijskom podrškom **Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva**. Sadržaj ove publikacije isključivo je odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište **Nacionalne zaklade**.

Galerija Nova •

Teslina 7 • Zagreb

27/05 – 13/06/2015.

Javna knjižnica

www.memoryoftheworld.org

IZLOŽBA

OTVORENJE **srijeda • 27/05/2015 • 19h**

VOĐENJE **Marcell Mars • Tomislav Medak • WHW**

KONFERENCIJA

04 – 06/05/2015.

SUDIONICI **Dušan Barok** [Monoskop.org] • **Anthony**

Davies & Rosemary Grennan [MayDay Rooms] •

Kenneth Goldsmith • Sebastian Lütgert & Jan

Gerber [Open Media Library] • **Alberto Manguel •**

Marcell Mars & Tomislav Medak [Multimedijalni

institut] • **María G. Perulero & Celia Gradín**

[Platoniq] • **Noa Treister** [Učitelj neznalica i njegovi

komiteti] • **Dubravka Sekulić • Femke Snelting**

[Mondothèque] • **Što, kako i za koga/WHW**

06 – 07/06/2015 • 12 – 15h

RADIONICA S KENNETHOM GOLDSMITHOM

Kako gubiti vrijeme na internetu

ORGANIZATORI

Što, kako i za koga/WHW

Multimedijalni institut

“Sve što je čvrsto i postojano pretvara se u dim” – od svojih početaka u 18. stoljeću institucija javne knjižnice razvijala se u graničnom prostoru tog procesa. Nije dopuštala da klasna podjela i čelična logika tržišta diktiraju tko ima pristup znanju i obrazovanju kao sredstvima u promjeni svijeta. Ne čudi stoga što intenzivna komercijalizacija obrazovanja proteklih desetljeća i aktualne mjere štednje ciljaju izbrisati prostor zajedničkog bivanja, spoznavanja i djelovanja, a režim intelektualnog vlasništva cilja prema tome da iskorjeni i samu ideju o univerzalnom pristupu znanju za svakog člana društva. Jaz između mogućnosti i društvene zbilje samo se produbio dostupnošću znanja koje je donijelo internetsko doba.

Javna knjižnica zbrinjava i nosi kolektivno sjećanje svih izazova i borbi s umjetno stvaranim oskudicama, zabranjenim znanjem i ekskluzivnim teritorijima. U aktivaciji memorija javne knjižnice nalazi se ključ samog njenog opstanka, ali i nešto puno važnije: ključ borbe za zajedničko upravljanje zajedničkim resursima.

RADNO VRIJEME GALERIJE NOVA
utorak – petak 12 – 20h
subota 11 – 14h

27/05 – 13/06/2015.

IZLOŽBA Javna knjižnica

Izložba u Galeriji Nova nastavak je dosadašnje suradnje projekta *Javna knjižnica*, kustoskog kolektiva WHW i Multimedijalnog instituta. Projekt je do sada predstavljen na međunarodnim izložbama *Draga umjetnosti* u ljubljanskom Muzeju sodobne umetnosti – Metelkova i galeriji Calvert 22 u Londonu, te na izložbi *Stvarno korisno znanje* u Muzeju Reina Sofía u Madridu. Raniju temu umjetnosti kao infrastrukture izložba i novi postav *Javne knjižnice*, nastavljaju razradom teme aktivacije materijala taktičkih arhiva i slobodnih digitalnih zbirki. Izložba u štutgartskom Kunstverein 2014. predstavila je *Javnu knjižnicu* kao zbirku zbirki, a kao osnovni narativni postupak uzet je format repertorija [formular koji se u arhivistici koristi za opis zbirke]. U Galeriji Nova predstaviti ćemo taktičke arhive MayDay Rooms iz Londona, Učitelj neznalica i njegovi komiteti iz Beograda, slobodne digitalne repozitorije Library Genesis, Aaaaarg.org, Katalog oslobođenih knjiga [K_O_K], [Digitalizirani] Praxis, digitalizirani opus Midnight Notes Collective te Textz.com. Poseban aktivacijski naglasak biti će dan digitalnim repozitorijima UbuWeb i Monoskop. Koristeći resurse ova dva repozitorija WHW je kurirao izbor umjetničkih i dokumentarnih filmskih i video radova, tekstova, zvučnih priloga i knjiga. Virtualna hibridno-arhivska izložba odvija se u nekoliko etapa i obuhvaća izbor radova koji u različitim medijima i iz različitih povijesnih perspektiva tematiziraju problematiku autorskih prava, javnih resursa, društvene odgovornosti kulture i umjetnosti te otpore cenzuri.

ČITAONICA

Tijekom trajanja izložbe u Showroomu na raspolaganju će biti selekcija knjiga vezanih uz pitanja knjižnica, razvoja informacijskih znanosti, medijske teorije i zajedničkih dobara na posudbi iz Medijskog arhiva Multimedijalnog instituta.

RADNO VRIJEME ČITAONICE
četvrtak – petak 12 – 20h
subota 11 – 14h

KONFERENCIJA Javna knjižnica

04 – 06/05/2015. • Galerija Nova

U sklopu izložbe održat će se konferencija u kojoj će sudjelovati umjetnici, hakeri i aktivisti koji grade infrastrukture za razmjenu znanja i njegovu aktivaciju u promjeni društvene zbilje. Radni jezik konferencije je engleski.

Četvrtak • 04/06.

19:00 **UVODNA RIJEČ** Marcell Mars & Tomislav Medak: *Javna knjižnica* •

19:30 **PREDAVANJE** Alberto Manguel: *Kraj knjiga* • [gostujući program projekta *Prošireni estetički odgoj*]

Petak • 05/06.

18:00 **IZLAGANJE** María G. Perulero & Celia Gradín [Platonique]: *Agilne metodologije za dobivanje najboljeg od digitalnog nasljeđa – iskustvo zajedničkog stvaralaštva pomoću Europeane* •

18:30 **IZLAGANJA & PANEL**
Aktivacija, taktički arhivi, podruštvljenje:
Anthony Davies & Rosemary Grennan: *MayDay Rooms* •
Noa Treister: *Učitelj neznalica i njegovi komiteti* •
Dubravka Sekulić: *Pravo na stanovanje* •

20:15 **IZLAGANJA & PANEL** *Hrvat i knjiga:*
Dušan Barok [Monoskop.org]:
Više od brojeva, manje od riječi •
Sebastian Lütgert & Jan Gerber [Open Media Library] •

Subota • 06/06.

18:00 **PREDAVANJE** Femke Snelting [Mondothèque]:
Mondothèque: Priručnik za difrakcijski stroj

19:00 **PREDAVANJE** Kenneth Goldsmith [UbuWeb]:
Da smo pitali za dopuštenje, ne bismo postojali: kratka povijest UbuWeb

20:00 **PANEL** WHW, Marcell Mars & Tomislav Medak

06. & 07/06/2015. • Galerija Nova • 12 – 15h

RADIONICA S Kennethom Goldsmithom

“Kako gubiti vrijeme na internetu”

Živote provodimo ispred ekrana uglavnom trateći vrijeme: provjeravajući društvene mreže, gledajući videa mačaka, chatajući ili kupujući. No što kada bismo te aktivnosti – klikanje, SMS-anje, update-anje statusa i nasumično surfanje – iskoristili kao sirovi materijal za stvaranje snažnih i emocionalnih književnih djela? Možemo li rekonstruirati vlastite biografije koristeći samo Facebook? Možemo li napisati genijalnu novelu kradući s vlastitog Twitter feeda? Možemo li internet redefinirati kao najveću pjesmu ikad ispisanu? Koristeći laptope i wifi vezu kao jedini materijal, ova će se radionica fokusirati na alkemijsku preobrazbu besciljnog surfanja u supstancijalna literarna djela. Od polaznika se očekuje da šest sati bulje u ekran i komuniciraju isključivo preko chatova, botova, društvenih mreža i mailing lista.

Radionicu će voditi Kenneth Goldsmith, američki pjesnik, urednik-pokretač mrežnog arhiva za avangardnu umjetnost UbuWeb, predavač pjesništva i pjesničke prakse na Pensilvanijском sveučilištu.

Prijave za sudjelovanje na radionici obavezne su zbog ograničenog broja mjesta. Prijava mora sadržavati kratko pismo motivacije [do 1 kartice teksta, konceptualne lukavštine dobrodošle] na engleskom jeziku koje možete poslati na adresu mi2@mi2.hr do 30/05/2015.

javna knjižnica je:

- * univerzalni pristup znanju za svakog člana društva**
- * knjižničar**
- * katalog**